

Sygn. akt: IV RC 181/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2021r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Grażyna Kursa

Protokolant: Hanna Beer

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 grudnia 2021r. w R.

sprawy z **powództwa małoletnich M. Z. (1), M. Z. (2) i K. Z. działających przez matkę M. K. (1)**

przeciwko S. Z.

o alimenty

- 1) zasądza od pozwanego S. Z. na rzecz małoletnich powódek M. Z. (1), M. Z. (2) i K. Z. alimenty w kwocie po 300 zł (trzysta złotych) miesięcznie na rzecz każdej z małoletnich powódek, tj. łącznie 900 zł, płatne do rąk matki małoletnich powódek M. K. (1) do dnia 15 – tego każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od dnia 7 kwietnia 2021 roku;
- 2) oddala powództwo w pozostałej części;
- 3) wzajemnie znosi koszty zastępstwa adwokackiego;
- 4) odstępuje od obciążania pozwanego kosztami postępowania;
- 5) nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt IV RC 181/21

UZASADNIENIE

Małoletnie powódki M. Z. (1), M. Z. (2) i K. Z., działające przez matkę M. K. (1) domagały się alimentów od pozwanego S. Z. w wysokości po 550 zł miesięcznie na rzecz każdej z małoletnich powódek.

W uzasadnieniu żądania matka małoletnich podała, że małoletnie powódki są jej córkami i pozwanego. Dzieci mieszkają z matką oraz jej rodziną. Miesięczne koszty utrzymania małoletnich M. i K. to 1000 zł, małoletniej M. - 1100 zł. M. i K. pochodzą z ciąży bliźniaczej wcześniaczej i aktualnie każda z nich ma orzeczony stopień niepełnosprawności. Matka małoletnich pobiera świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1971 zł miesięcznie. Ojciec małoletnich nie przekazuje żadnych środków na ich utrzymanie. Czyni to wyłącznie babka ojczyzna w łącznej kwocie 600 zł. Pozwany przebywa obecnie w Zakładzie Karnym w S.. (k. 3-6)

W odpowiedzi na pozew pozwany uznał żądanie pozwu do kwoty po 200 zł miesięcznie na rzecz każdej z powódek i wniósł o oddalenie powództwa w pozostałej części.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że z uwagi na aktualną sytuację życiową nie jest w stanie płacić wyższej kwoty alimentów. Wskazał, że przebywa w zakładzie karnym i podjął tam zatrudnienie. Obecnie względem pozwanego

prowadzona jest egzekucja komornicza z alimentów na rzecz córki M. Z. (3). Jest również zobowiązany do łożenia alimentów na rzecz syna A. Z.. Podniósł, iż w przypadku zasądzenia wyższych alimentów jego dług alimentacyjny będzie narastał, co w konsekwencji doprowadzi do wszczęcia kolejnego postępowania karnego.

(k. 43-44)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Małoletnia powódki M. Z. (1) ur. (...), M. Z. (2) ur. (...) i K. Z. urodzona (...) pochodzą z nieformalnego związku (...) i pozwanego.

(dowód: odpisy skróconych aktów urodzenia k.8,9,10)

Małoletnie powódki zamieszkują wraz z matką oraz przyrodnią siostrą A. w wieku 6 lat, z poprzedniego związku matki. Miesięczne koszty utrzymania małoletnich dzieci przedstawiają się następująco:

- wyżywienie 500 zł,
- odzież, obuwie 150 zł,
- leczenie 25 zł,
- środki czystości, środki higieniczne 60 zł,
- proporcjonalny udział w utrzymaniu domu około 450 zł.

Dodatkowo do miesięcznych kosztów utrzymania małoletniej M. należy zaliczyć zakup książek i zabawek w kwocie 70 zł. W przypadku małoletnich powódek M. i K. dodatkowo konieczny jest zakup pampersów, co stanowi wydatek po 45 zł miesięcznie. Łączny koszt utrzymania M. i K. wynosi po ok. 1230 zł miesięcznie, natomiast M. – ok. 1260 zł miesięcznie. Małoletnia M. jest dzieckiem ogólnie zdrowym. Decyzją z 18 lipca 2019 roku wydaną przez (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. zaliczono małoletnie M. i K. do osób niepełnosprawnych od urodzenia, dzieci wymagają stałej, długotrwałej opieki innych osób w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Matka małoletnich organizuje im rehabilitację.

Matka małoletnich powódek ma 25 lat, pozostawała w nieformalnym związku z pozwanym do marca 2020 roku. Obecnie samodzielnie wychowuje małoletnie powódki. Ze względu na niepełnosprawność młodszych córek otrzymuje świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w kwocie 1971 zł miesięcznie. Pobiera również na każdą z córek świadczenie 500 +. Babka ojczysta powódek dobrowolnie przekazuje jej na rzecz dzieci po 600 zł miesięcznie. M. K. (1) wynajmuje mieszkanie, czynsz z tytułu najmu wynosi 1100 zł miesięcznie. Łączny koszt opłat mieszkaniowych wynosi około 1.870 zł miesięcznie. Na wyżywienie przeznacza 500 zł miesięcznie, opłata za telewizję wynosi 150 zł miesięcznie, za Internet - 50 zł miesięcznie.

(dowód: zeznania matki małoletnich powódek k. 74v, decyzja Wójta Gminy G. k. 11-12, oświadczenia o niepełnosprawności k. 13-14, 15-16, faktury i rachunki k. 17-24, 26-35, 73, decyzja Wójta Gminy G. k. 25, wypis aktu notarialnego k. 62-64, umowa najmu okazjonalnego k. 65-71, oświadczenie k. 72)

Pozwany ma 33 lata. 20 sierpnia 2020 roku został osadzony w zakładzie karnym, odbywa karę pozbawienia wolności w wymiarze 6 lat za rozbój. W Zakładzie Karnym w S. przebywał od 18 września 2020 roku do 14 maja 2021 roku, świadczył pracę na 7/8 etatu, w zeszłym roku przepracował 5 miesięcy, z czego 3 miesiące były bezpłatne, do dyspozycji otrzymywał 200 zł. Od 14 maja 2021 roku jest w Zakładzie Karnym w R., gdzie nie pracuje. Z zestawienia zarobków pozwanego z okres I-X 2021 roku wynika, że łącznie jego wynagrodzenie wynosiło 1498,84 zł brutto, z czego do dyspozycji miał łącznie 357,93 zł. Przed osadzeniem pracował na podstawie umowy o pracę w składzie drewna w R.. Z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w kwocie ok. 2500 zł miesięcznie. Pozwany nie posiada oszczędności ani żadnego majątku. Oprócz małoletnich powódek ma córkę M., na rzecz której zobowiązany jest do alimentów

w wysokości 650 zł miesięcznie oraz syna A., na rzecz którego zobowiązany jest do alimentów w kwocie 200 zł miesięcznie. Zanim został osadzony w zakładzie karnym, mieszkał z matką małoletnich w P. iłożył na utrzymanie rodziny.

(dowód: zeznania pozwanego S. Z. k. 74v- 75, informacja o odliczeniach od dochodu i od podatku PIT k.56-57, zeznanie o wysokości osiąganego dochodu PIT – 37 k. 58-59, zestawienie zarobków pozwanego k. 79)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań stron oraz załączonych dokumentów szczegółowo powyżej opisanych. Zgromadzony materiał dowodowy oceniono jako spójny, logiczny i wzajemnie się uzupełniający. Większość twierdzeń stron odnajdowała swoje potwierdzenie w dokumentach przedłożonych do akt sprawy, których autentyczności nie kwestionowano. Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka M. K. (2), albowiem dowód ten był zbędny dla wykazania możliwości zarobkowych pozwanego i potrzeb uprawnionych, a jego przeprowadzenie zmierzało jedynie do przedłużenia postępowania. Strony nie zgłaszały dalszych wniosków dowodowych, a zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za wystarczający do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje.

W myśl art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie.

Zakres świadczeń alimentacyjnych ustawodawca określił w art. 135 § 1 kro, uzależniając go od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego raz od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć te, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Będą to zatem nie tylko elementarne potrzeby polegające na zapewnieniu minimum egzystencji lecz również te, których celem jest stworzenie warunków bytowania stosownie do wieku uprawnionego, stanu jego zdrowia i innych okoliczności, których uprawniony nie jest w stanie własnymi siłami sobie zapewnić.

Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można przy odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te (usprawiedliwione potrzeby uprawnionego i możliwości majątkowe oraz zarobkowe zobowiązanego) w praktyce pozostają bowiem we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustaleniu przez sąd wysokości alimentów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 roku, III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15). Przy ocenie zakresu obowiązku alimentacyjnego należy brać pod uwagę zatem również usprawiedliwione potrzeby własne zobowiązanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1975 roku, III CRN 330/75, LEX nr 7777). Do możliwości zarobkowania, poza podstawowym wynagrodzeniem, wlicza się ponadto wszelkiego rodzaju premie, nagrody, świadczenia z funduszu socjalnego, dodatki, itp. Sąd, określając status zarobkowy zobowiązanego, nie opiera się wyłącznie na kwotach aktualnie osiągniętych dochodów, lecz przede wszystkim sprawdza jego możliwości zarobkowe oraz to czy zostały one w pełni wykorzystane. (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1959 roku, III CR 212/58). Obowiązek alimentacyjny drugiego z rodziców, również nie pozostaje bez znaczenia dla określenia kwoty świadczeń alimentacyjnych. Stosownie do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 1972 r., w sprawie o sygn. akt III CRN 470/71, Lex nr 7052, w sprawach o alimenty górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego, czyli de facto jego sytuacja majątkowa.

W niniejszej sprawie matka małoletnich powódek samotnie wychowuje dzieci, w tym dwoje niepełnosprawnych, nie może podjąć zatrudnienia, utrzymując się ze świadczeń socjalnych. Swój obowiązek alimentacyjny względem małoletnich w całości wypełnia poprzez osobiste starania o małoletnie, zapewniając im bieżącą pieczę, wychowanie, pielęgnację, itp.

Sąd nie kwestionuje kosztów utrzymania małoletnich wykazanych przez ich matkę.

Pozwany natomiast utracił możliwość zarobkowania w sposób zawiniony, popełniając przestępstwo, w konsekwencji czego odbywa karę pozbawienia wolności. Osoba przebywająca w zakładzie karnym nie zostaje jednak zwolniona od świadczeń alimentacyjnych. Sąd nie uwzględnia niekorzystnej zmiany dla możliwości zarobkowych zobowiązanego, jaką spowodowało umieszczenie go w zakładzie karnym (art. 136 kro). Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z 26 maja 1995 roku, sygn. akt III CZP 178/94 możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji, który odbywa karę pozbawienia wolności i nie jest zatrudniony, ustala się według zasad określonych w art. 135 kro. W tej sytuacji należy uznać, że gdyby pozwany nie był pozbawiony wolności, mógłby uzyskiwać wynagrodzenie na podstawie umowy o pracę w wysokości co najmniej płacy minimalnej, tj. 2800 zł brutto, co stanowi 2061,67 zł netto. Mając to na względzie oraz okoliczność, że pozwany nie posiada żadnych oszczędności ani majątku, ma natomiast na utrzymaniu łącznie pięcioro małoletnich dzieci, alimenty na rzecz powódek w łącznej kwocie 1650 zł nie mieszczą się w granicach jego możliwości zarobkowych i majątkowych. Kwota alimentów, w jakiej pozwany jest w stanie przyczynić się do utrzymania małoletnich to łącznie 900 zł miesięcznie.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 133 § 1 kro w zw. z art. 135 § 1 kro. O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 kc. Rygor natychmiastowej wykonalności nadano na mocy art. 333 § 1 pkt 1 kpc. Mając na względzie wynik postępowania, na podstawie art. 100 kpc, wzajemnie zniesiono koszty zastępstwa procesowego. Na zasadzie art. 102 kpc odstąpiono od obciążania pozwanego kosztami postępowania, mając na względzie jego sytuację ekonomiczną oraz doniosłość obowiązku alimentacyjnego.